



**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

8 An vendens vel subministrans indifferentia, ex quibus proximus sumit
occasionem peccandi, peccet peccato scandali?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

tionem, quam tam ex ferventi charitate, & recta intentione proce-

PUNCTUM VIII.

An vendens vel subministrans indifferentia, ex quibus proximus sumit occasionem peccandi, peccet peccato scandalii

- 1. Quae sint indifferentia.
2. Haec indifferentia aliqua sunt, quae omni tempore in malum destinantur, alia pro aliquo tempore, alia in bonum usum regulariter sunt.
3. Si vendas res, quae communiter in malum usum destinantur, vel semper, vel occasione temporis, debes tibi constare moraliter, eum cui vendas non esse illis male usurum.
4. Explicatur, quomodo tibi moraliter constare possit.
5. Si res in bonum usum communiter ordinantur, licet tibi vendere & subministrare, quoties non constet de abusu perentis.
6. Si vendas proximum in indifferentibus male usurum, teneris si commode potes, ea illi non vendere.
7. Contrarium defendunt aliqui Doctores. Sed immerito.
8. Quae causa sufficit ad honestandam subministrationem horum indifferentium, non potest certa regula definiti.

Indifferentia voco, quae bono & malo vsum deseruire possunt, idoli venditio, aedificatio templi, remigatio, & alia plura, & possunt in bonum fieri, & in malum: Si enim vendatur idolum referendum in memoriam antiquitatis, & in detestationem cacitatis, & irrisionem illorum, qui tale adorant, venditio bona est. Si vero vendatur adorandum, & colendum, mala est. Ergo cum venditio ex se non habeat magis hunc primum usum, quam bonum, sed id habeat ex animo vendentis, vel ementis, efficitur ex se indifferentis esse, vt recte dixit Sylvest. verbo infidelitas. q. 4. Valen. 2.2. disp. 1. q. 10. p. 5. ad finem Suar. disp. 10. de charit. sect. 4. numero 6. Sanchez libro 1. in decal. capite 7. numero 6.

Ex his autem indifferentibus, alia sunt, quae regulariter in malum vsum omni tempore destinantur, alia quae aliquo tempore, alia quae potius in bonum. Venditio veneni, idoli, clavis fallae, regulariter in malum vsum omni tempore deservitur, etiam quibus personis in bonum possint deservire. Contra venditio armorum, animalium, & aliarum rerum, quae communiter venduntur, & emuntur, in bonum vsum destinantur, aliquid tamen male illis vntur. Carnium comestio in Quadragesima omnibus communitur prohibetur, ac proinde earum preparatio, & venditio, communiter illo tempore in malum vsum destinantur.

Dico ergo. Primum si vendas res, quae communiter in malum vsum destinantur, vel semper, vel occasione temporis, non potes illas vendere, aut preparare, quin tibi moraliter constet eum cui venduntur, aut preparantur, bene illis usurum. Quia alias peccatum alterius tibi imputabitur, cum ei materiam subministras: ita expressit Suar. d. 20. de charit. sect. 4. n. 6. Sanch. l. 1. in decal. c. 7. n. 3. & Nauarr. c. 17. n. 36. Eman. Saa. edit. Rom. verbo peccatum, n. 10. & de venditione veneni, quod coloribus & medicinis conficiendis deservit, res est clara non licere vendere nisi illis, de quibus non praesumitur illud velle ad malum vsum: quod docuit Salon. 12. q. 77. n. 4. controu. 16. tertio corol. Mol. 2. de iust. d. 340. ad finem Sanch. n. 17.

Quod si roges quando tibi moraliter constabit alium non in malum, sed in bonum vsum supradictis rebus debere vti? Respondetur, ex qualitate personarum, & modo petendi colligendum esse, communiter tamen praesumendum est de bono vti, si putabit, absque affectatione secreti petantur: raro enim quis ita audax est, vt si delictum velit efficere, non curet secretum: hanc rationem caupones, & macelli vendentes carnes tempore ieiunij, & cetera porrigentes petentibus, excusantur a peccato scandalii, quia praesumuntur petentes non soluere ieiunium, sed ratione privilegij, vel alterius causae excusari, quam excusationem ipsi caupones examinare non tenentur, quia fieri commode nunquam potest: ita ex Caiet. 2.2. quaestione 147. art. 4. notavit Suar. d. 10. de charit. sect. 4. n. 3. & tradit alios referens Sanch. l. 1. decal. c. 7. num. 34.

Dico. Secundum, si res communiter in bonum vsum ordinantur, licet tibi illa vendere, & subministrare, quoties non constet de abusu perentis: quia horum venditio, & subministratio solum esse poterat mala quatenus intentioni pravae deserviret. Haec tamen intentio de nullo debet praesumi. Ergo: & ita ex communi sententia cum D. Tho. 2.2. quaest. 78. art. 4. & quaest. 169. art.

2. docet. Suar. d. 10. de charit. sect. 4. n. 3. Sanch. l. 1. in decal. c. 7. n. 3. Nauarr. c. 17. n. 195. c. 19. n. 16. & cap. 21. n. 26. & cap. 23. n. 90. Bonac. d. 2. de peccat. q. 4. p. 2. §. v. n. 17. vers. qui vero: & in hoc sensu dixit Eman. Saa. verbo peccatum, n. 11. Non esse mortale facere eas, quibus alij possunt bene, & male vti, etsi plures male vntur, vt aleas, gladios, fucum &c.

Quod si credas proximum male usurum iis indifferentibus, teneris, si commode potes, ea illi non vendere, vel subministrare, quia cum ex charitate obligeris proximo peccatum impedire, si possis a fortiori obligaris materiam peccati non subministrare, Sylvest. verbo infidelitas. q. 4. verbo art. 9. 3. Suar. alios referens sect. 4. num. 4. Sanch. lib. 1. in decal. c. 7. n. 34. Dixi, si commode possis: nam si absque tuo detrimento non possis: ab eorum venditione, vel subministratione cessare, non peccas subministrando, quia in tantum peccare potes, in quantum media illa venditione, vel subministratione peccatum alterius censeris causare, siquidem subministratio ex se mala non est. At cum tibi talis subministratio utilis, vel necessaria est, causare non censeris peccatum alterius, sed potius censeris vt tuo iure, & libertate peccatum alterius permittere, vt bene docuit Thom. Sanch. l. 1. in decal. c. 7. n. 9. & 11. & Suar. d. 10. de charit. sect. 4. n. 4. Bonac. disp. 2. de peccat. quaestione 4. p. 2. §. v. n. 17. vers. tertio.

Contra videtur tenere Man. 1. som. sum. in secunda edit. c. 23. n. 8. Petr. de Ledelm. 2. som. 17. q. 27. c. 2. dub. 4. Salon. 2.2. q. 7. art. 4. controu. 6. post. 3. conclus. & Caiet. 2.2. q. 147. art. 4. fine. Et omnes affirmant tabernarios, & caupones posse liberè cibaria ministrare, & vendere iis, qui ieiunium solvunt, quia neque inducunt ad ieiunium violandum, sed actionem de se honestam, & desertentem sustentationi naturae faciunt. At credo debere causam legitimam intercedere, quae actionem honeste, cum non solum non impedias peccatum, sed materiam illi subministras: & ita docuit Valen. 2.2. disp. 9. q. 2. puncto. 3. circa finem Lessius lib. 4. de iust. capit. 2. dubio 4. numero 24. Sanch. in decal. libro. 1. capite 7. numero. 34.

Quocirca tota difficultas est examinare, quae necessitas, vel utilitas sufficiat excusare te vendentem, vel subministrantem in indifferentia, ex quibus proximus male vtitur? In qua re certum est non eandem causam pro omnibus esse requisitam: aliae enim sunt actiones, quae solum in detrimentum spirituale illius, cui materia subministratur, cedunt, vt delatio concubinae, qua dominus vti vult, aliae quae in detrimentum, & iniustitiam tertij, vt si velit mutilare, vel occidere, vel alias iniurias facere. Item alia est subministratio remota, alia proximiori. Remotam voco, conducere domum meretricis, lectum sternere: Proximioram voco, si eam comiteris domino copulandam. Item vel est paratus proximus committere delictum, vel non? Quotiescumque ergo delictum virtuti excellentiori aduerfatur, vel subministratio proximius peccato accedit, vel proximus paratus non est, grauiorem causam excusationis requirit in eo, qui materiam subministrat. Quae autem haec sit, praescribi non potest certa regula, sed prudentis arbitrio penlandum est, iuxta grauitatem peccati committendi, & occasionem a se datam, & preparationem illius, ex casibus specialibus infra subiciendis elucidabitur. sic Sanchez c. 7. n. 12. Suar. de charit. disp. 10. sect. 4. n. 4. Bonac. n. 19. Vnum tamen est certum, si ex delicto damnus alicui innocenti est inferendum, debere maximè attendi, quam graue sit: forte enim ita graue erit, vt merito debeas pati iacturam grauem diuiciarum, vt illud euites, tradit Sanch. supra numero 18. Suar. sect. 4. numero 4. Bonac. num. 20.

PUNCTUM IX.

An ministrans indifferentia excuseris a peccato, eo quod proximus aliis erat transgressurus preceptum, tamen si tu illa indifferentia non ministras.

- 1. Proponitur casus.
2. Plures consent in hoc casu non esse scandalum mortale.
3. Proponitur sententia Thom. Sanch.
4. Probabilis est non sufficienter honestari cooperationem harum actionum, ex eo quod alius peccaturus sit.
5. Satisfit rationibus contrariis. n. 2. adductis.

Volaturus erat Petrus ieiunium, etsi tu illi cenam non apponeres, oculus Paulum, etsi gladium non ministras, tutum commisiturus, etsi scalam non adhiberes. Excusaris ne a mortali, apponendo cenam, tribuendo gladium, scalam adhibendo? Notanter apposui, apponendo cenam, non inuitando ad illam: nam inuitare ad cenam est inuitare ad id, quod hic & nunc nulla ratione honestum fieri potest; ac proinde est inuitare ad peccatum; Secus vero est de preparatione illius; illa enim preparata, non obligatur Petrus illam assumere; sed potest relinquere, & pauperibus ieiunio deobligaris tribuere.

Plures existimant in hoc casu non esse scandalum mortale.

ita